

だい 第 3 か 課

ね が よろしくお願ひします

はじめて会う人に自己紹介するとき、どんなことを言ひますか？
Що ви кажете, коли представляєтесь людині, яку зустрічаєте вперше?

1. はじめまして

Can-do 08

なまえ しゅっしん い かんたん じこしょうかい
名前や出身などを言ひて、簡単な自己紹介をすることができると。

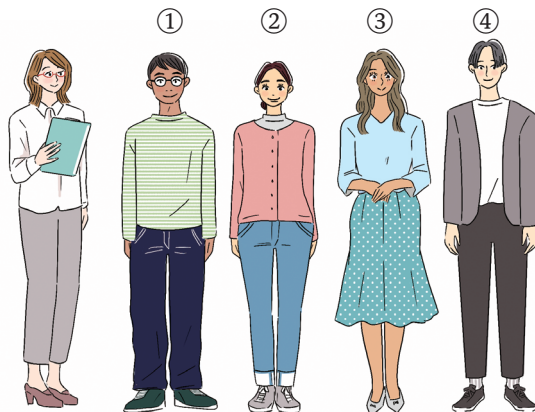
Можете представитися простими словами, наприклад, назвавши своє ім'я та країну або рідне місто.

1 かいわ き 会話を聞ひましよう。

Прослухайте діалог.

ちいき にほんご きょう あたら さんか よにん ひと じこしょうかい
地域の日本語クラスで、今日から新しくクラスに参加する4人の人が自己紹介してひます。

Четверо людей починають вчитися на місцевих курсах японської мови та представляються.

(1) ① - ④の人の名前と出身(国)を、下から選ひましよう。

Виберіть імена та громадянство (країни) людей з ①-④ нижче.

なまえ 名前 Im'ya : a. マルシア b. トン c. パク d. ヤミン
くに 国 Kraina : ア. ミャンマー イ. 韓国 ウ. タイ エ. ブラジル

	① 03-01	② 03-02	③ 03-03	④ 03-04
なまえ 名前 Im'ya				
くに 国 Kraina				

(2) ことばを^{かくにん}確認して、もういちど^き聞きましょう。 03-01 ~ 03-04

Перевірте слова та прослухайте діалог знову.

来ました ^き приїхав (来る ^{くる} приїздити / приходити) | 私 ^{わたし} Я / мене

はじめまして Вітаю вас (вживають, коли вперше знайомляться з людиною)

(どうぞ) よろしくお願ひします ^{ねが} Прошу любити й жалувати.^{かたち} ^{ちゅうもく} 形に注目(1) 音声を聞いて、^{おんせい} _____ にことばを^か書きましょう。 03-05

Прослухайте запис та заповніть пропуски.

はじめまして。トン _____。

タイ _____。

^{わたし} 私 _____ マルシア _____。

ブラジル _____。

 ^{じぶん} ^{なまえ} ^い 自分の名前を言うとき、どう言っていましたか。 → ^{ぶんぽう} 文法ノート ①

Який вираз вжито, коли мовці називали свої імена?

 ^{しゅっしん} ^{くに} ^い 出身(国)を言うとき、どう言っていましたか。 → ^{ぶんぽう} 文法ノート ②

Який вираз вжито, коли мовці називали свої країни або рідні міста?

(2) ^{かたち} ^{ちゅうもく} 形に注目して、^{かいわ} 会話をもういちど^き聞きましょう。 03-01 ~ 03-04

Прослухайте діалоги знову, звертаючи увагу на вживані вирази.

2 ^{じこしょうかい} 自己紹介しましょう。

Представтеся.

はじめのことば

Перші слова

はじめまして。

なまえ
名前

Ім'я

トンです。

しゅっしん
出身

Країна або рідне місто

タイ^きから来ました。

お
終わりのことば

Заключні слова

(どうぞ) よろしくお願ひ^{ねが}します。

(1) ^{かいわ き} 会話を聞きましょう。 03-06

Прослушайте діалог.

(2) シャドーイングしましょう。 03-06

Виконайте тіньовий повтор діалогів.

(3) ^{しょくば にほんご} 職場や日本語のクラスなどで ^{じこしょうかい} 自己紹介する ^{せってい} という設定で、 ^{はな} 話しましょう。

Говоріть так, нібито ви представляєтеся на роботі або на курсах японської мови.

2. なふだ 名札

Can-do
09

なふだ じぶん くに なまえ か
名札などに、自分の国と名前を書くことができる。
Можете написати своє ім'я та країну на бейджі тощо.

1 じぶん なまえ こくめい か 自分の名前と国名を書きましょう。

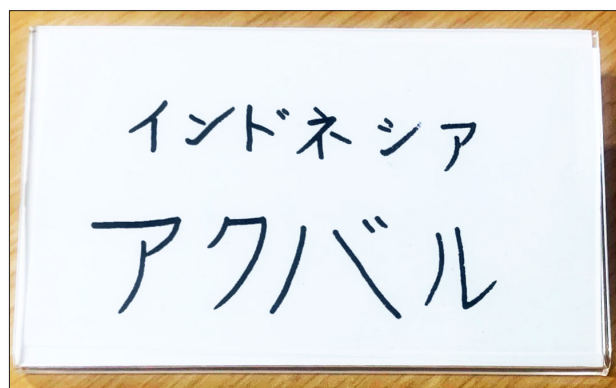
Напишіть ваше ім'я та країну.

- ▶ こくさいこうりゅう さんか うけつけ なふだよう かみ なまえ くに か い
これから国際交流パーティーに参加します。パーティーの受付で、名札用の紙に、名前と国を書くように言われ
ました。

Ви збираєтеся взяти участь у вечірці міжнародного обміну. На прийомі вечірки вам кажуть написати своє ім'я та країну на іменному бейджі.

きにゅうれい
(記入例 приклад)

(1) うえ きにゅうれい み くに ひと なまえ なん 上の記入例を見ましょう。どこの国の人ですか。名前は何かですか。

Подивіться на приклад заповнення вище. З якої країни приїхала людина? Як її ім'я?

(2) きにゅうれい こくめい じぶん なまえ か 記入例のように、国名と自分の名前を書きましょう。

Напишіть вашу країну та ім'я, як у прикладі.

3. 3. しゅっしん ご出身は？

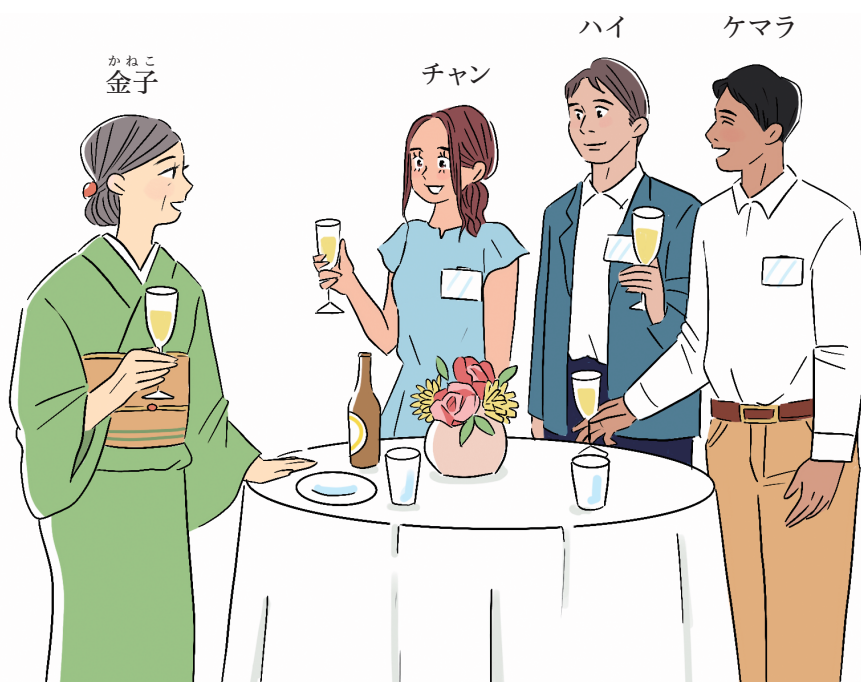
Can-do
10

はじめて会った人に、名前や出身などを質問したり、質問に答えたりすることができる。
Можете питати та відповідати на питання про ваше ім'я та країну або рідне місто, коли зустрічаєтесь з кимось вперше.

1 1 かいわ き 会話を聞きましょう。

Прослухайте діалог.

- ▶ 国際交流パーティーの会場です。チャンさん、ハイさん、ケマラさんの3人に、金子さんが話しかけています。
Канеко-сан розмовляє з Транг-сан, Хай-сан та Кемера-сан на вечірці міжнародного обміну.

- (1) はじめに、スクリプトを見ないで会話を聞きましょう。🔊 03-07

3人の出身はどこですか。

Спочатку прослухайте діалог, не дивлячись на текст. Звідки приїхали ці троє?

チャンさん	ハイさん	ケマラさん

(2) スクリプトを見ながら聞きましょう。🔊 03-07

Прослушайте діалог знову. На цей раз слідкуйте за текстом.

かねこ
金子：こんにちは。金子です。

チャン・ハイ・ケマラ：こんにちは。

かねこ なまえ
金子：お名前は？

チャン：チャンです。

わたし
ハイ：私はハイです。

ケマラ：ケマラです。

かねこ
金子：えーと、チャンさん、ハイさん、ケマラさん……。しゅっしん
ご出身は？

チャン：ベトナムです。ハノイから来ました。

かねこ
金子：そうですね。ハイさんは？ お国は？わたし
ハイ：私もベトナムです。かねこ
金子：ベトナムの、どちらからですか？

ハイ：フエです。

かねこ
金子：そうですね。ケマラさんも、ベトナムからですか？

ケマラ：いいえ。ベトナムじゃないです。

わたし
私はカンボジアから来ました。かねこ
金子：そうですね。みなさんは、友だちですか？おな かいしゃ
ケマラ：はい。同じ会社です。

えーと

Ee...

かんが
考えていることを表す
Вказує на те, що мовець
роздумує.

そうですね

Он як.

あいて はなし
相手の話がわかったことを
しめ
示すあいづちВказує, що мовець зрозумів,
що йому сказали.

どちらからですか？

Звідки ви?

～からですか？

Ви з～?

(お) 名前 (ваше) ім'я | (ご) 出身 (ваша) країна / рідне місто | ベトナム В'єтнам | ハノイ Ханой

(お) 国 (ваша) країна | どちら де (ввічливо) | フエ Хуе | カンボジア Камбоджа

みなさん всі ви | 友だち друзі | 同じ таке саме | 会社 компанія

 かたち ちゆうもく
形に注目

(1) 音声おんせいを聞いて、き_____にことばかを書きましよう。 03-08 03-09 03-10
 Прослушайте записи та заповніть пропуски.

A: お名前なまえ_____?

B: チャンです。

A: ご出身しゅっしん_____?

B: ベトナムです。

なまえ 名前くに や国しゅっしん を質問するとき、どう言いっていましたか。 → ぶんぽう 文法ノート ③

Який вираз вживався, коли мовець запитував про їх імена та країни.

A: ケマラさんも、ベトナムからです _____?

B: いいえ。

A: みなさんは、友だちともです _____?

B: はい。

しゅもん 質問ぶんまつ をするとき、文末なに に何いをつけて言いっていましたか。 → ぶんぽう 文法ノート ④

Що мовець додавав в кінці речення, коли задавав питання?

A: チャンさん、ご出身しゅっしんは?

B: ベトナムです。

A: ハイさんは?

C: 私わたし _____ ベトナムです。

A: ケマラさん _____、ベトナムからですか?

D: いいえ。ベトナム _____ です。

❗ 「も」は、どんな意味いみだと思ひますか。 → 文法ノート ⑤

Як ви гадаєте, що значить **も**?

❗ 否定ひていするとき、どう言いっていましたか。 → 文法ノート ⑥

Який вираз використано для заперечення?

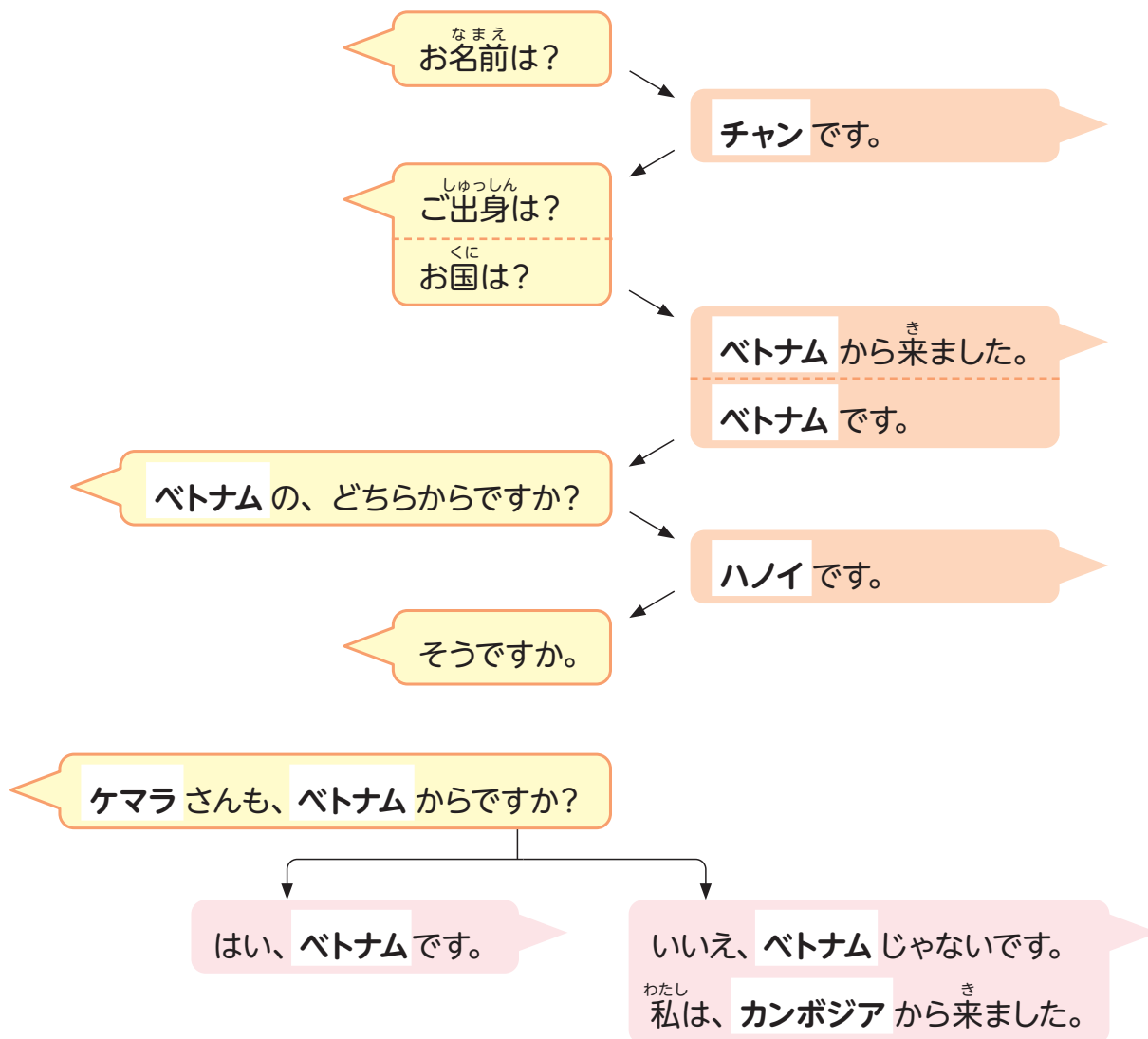
(2) 形かたちに注目ちゅうもくして、会話かいわをもういちど聞ききましょう。🔊 03-07

Прослухайте діалоги знову, звертаючи увагу на вживані вирази.

2 ^{なまえ しゅっしん こた} 名前や出身を答えましょう。

Відповідайте на питання про ваше ім'я та місце походження.

(1) ^{かいわ き} 会話を聞きましょう。🔊 03-11
Прослушайте діалог.

(2) シャドーイングしましょう。🔊 03-11
Виконайте тінювий повтор діалогів.

(3) ^{なまえ しゅっしん たが き} 名前と出身について、お互いに聞きましょう。
Спитайте один одного ім'я та місце походження.

4. もうしこみしょ
申込書Can-do
11

もうしこみしょ しめい こくせき せいねんがっぴ か こ
 申込書に、氏名、国籍、生年月日などを書き込むことができる。
 Можете написати своє повне ім'я, громадянство, дату народження тощо у формі заявки.

1 もうしこみしょ きにゆう
1 申込書に記入しましょう。

Заповніть форму заявки.

- ▶ イベントの申込書に、自分の名前や連絡先などを記入しています。
 Ви вписуєте ваше ім'я, контактні дані та іншу інформацію в формі заявки для заходу.

(1) 例を見ましょう。A - Fは、どんな意味だと思ひますか。

Подивіться на приклад. Як ви гадаєте, що значать A - F?

(例 przykład)

申込書	
A	名前 山田太郎
B	国籍 日本
C	生年月日 昭和・平成・令和 1995年12月31日 西曆
D	住所 〒330-0074 さいたま市浦和区北浦和5-6-36
E	電話番号 090-1234-5678
F	メール Yamada@irodori-jpf.co.jp

(2) Cの欄を見てください。「1995年12月31日」の「年」「月」「日」は、どんな意味だと思ひますか。

Подивіться на рядок C. Як ви гадаєте, що значать 年, 月, та 日 в 1995年12月31日?

大切なことば

こくせき 国籍 国民 | せいねんがっぴ 生年月日 дата народження | せいれき 西曆 рік за західним календарем | ねん 年 рік
 がつ 月 місяць року (наприклад, 12月 = 12-й місяць = грудень) | にち 日 день місяця | じゅうしょ 住所 адреса
 でんわばんごう 電話番号 номер телефону | メール メール адреса електронної пошти

(3) 例を見て、自分の情報を記入しましょう。

Подивіться на приклад та впишіть власну інформацію.

申込書

名前	
国籍	
生年月日	昭和・平成・令和 年 月 日 西暦
住所	
電話番号	
メール	

ちょうかい
聴解スクリプト

1. はじめまして

① 03-01

はじめまして。トンです。タイから^き来ました。
よろしくお願ひ^{ねが}します。

② 03-02

はじめまして。ヤミンです。ミャンマーから^き来ました。
どうぞよろしくお願ひ^{ねが}します。

③ 03-03

はじめまして。^{わたし}私はマルシアです。ブラジルから^き来ました。
よろしくお願ひ^{ねが}します。

④ 03-04

パクです。パク・ソンジンです。^{かんこく}韓国から^き来ました。
どうぞよろしくお願ひ^{ねが}します。

かん じ の こと ば
漢 字 の こと ば

1 よんで、^{い み}意味を確認^{かくにん}しましょう。

Прочитайте та перевірте значення наступних канджі.

なまえ
名前

名前 名前 名前

くに
国

国 国 国

わたし
私

私 私 私

2 _____ の^{かんじ}漢字に注意^{ちゅうい}して読み^よましょう。

Прочитайте наступне, звертаючи пильну увагу на канджі з _____.

- ① お名前^{なまえ}は？
- ② お国^{くに}は？
- ③ 私^{わたし}は、アクバルです。

3 ^{うえ}上の _____ のことばを、キーボードやスマートフォンで^{にゅうりよく}入力^{にゅうりよく}しましょう。

Введіть слова з _____ зверху, використовуючи клавіатуру або смартфон.

ぶんぽう
文法ノート

①

Nです
N1はN2です

トンです。

Мене звать Тон.

わたし

私はマルシアです。

Мене звать Марсія.

- です ставиться після іменника (N), щоб створити речення. В цьому уроці Nです використано, щоб назвати своє ім'я в формі [ім'я]です.
- N1はN2です значить: N1 ∈ N2.
- は в N1は — частка, що вказує на тему та сповіщає про те, що буде сказано. Вона пишеться як は, але вимовляється як [wa]. Частки після слова показують відношення між цим словом та іншими частинами речення.
- В японській вам не потрібно вимовляти те, що може бути зрозуміло з контексту. Коли ви представляєтеся, зрозуміло, що ви говорите про себе. Таким чином, більш природно сказати トンです, ніж вживати 私 (я) та сказати 私はトンです (Я — Тон).
- 「です」は、名詞 (N) のあとについて文を作る働きをします。この課では、「【名前】です」の形で、自分の名前を言うときに使っています。
- 「N1はN2です」は、「N1 = N2」という意味です。
- 「N1は」の「は」は話題 (トピック) を示す助詞で、これから何について言うかを示します。「は」と書いて、「わ」と読みます。「助詞」は単語のあとについて、そのことばと他の文の要素との関係を示す働きをします。
- 日本語では、文脈からわかることは言う必要がありません。自己紹介の場面では、自分について話していることが明らかなので、「私」ということばを使って「私はトンです。」とは言わずに、「トンです。」と言うほうが自然です。

【例】 ▶ A : はじめまして。田中^{たなか}です。よろしくお祈い^{ねが}します。
приклад Приємно познайомитися. Мене звать Танака. Прошу любити й жалувати.

B : パク^{ねが}です。よろしくお祈い^{ねが}します。
Мене звать Пак. Прошу любити й жалувати.

②

【場所^{ばしょ}】から^き来ましたブラジル^きから来ました。

Я з Бразилії.

- Цей вираз використовується, щоб сказати, звідки ви. В цьому уроці він використовується, щоб сказати, з якої ви країни, коли ви представляєтесь.
- Частка から (з) після іменника вказує на місце, таке як країна або місто, звідки ви приїхали. 来ました (приїхав)

— це форма минулого часу дієслова 来る (приїздити / приходити). В цьому уроці вони вживаються разом як одна фраза: ~から来ました (Я з~).

- 出身の言い方です。この課では、自己紹介で自分の国を言うときに使っています。
- 助詞「から」は、国名や都市名など、場所を表す名詞のあとについて、どこから来たかを示しています。「来ました」は、動詞「来る」の過去の形です。ただし、この課では、「~から来ました」をひとつのフレーズとして覚えて、使えるようにしましょう。

【例】 ▶ はじめまして。ニンです。ミャンマーから来ました。
れい き
 przykład   Приємно познайомитися. Мене звать Нін. Я з М'янми.

3

Nは？

なまえ
お名前は？

Як вас звать？

- Цей вираз використовується, щоб спитати іншу людину про якусь тему. В цьому уроці він використовується, щоб спитати, як звать людину та звідки вона родом.
- は в Nは？ — те саме, що й は в N1はN2です, та є часткою, що вказує на тему. Це перетворюється на питання, якщо ви вимовляєте це з висхідною інтонацією.
- Якщо ви питаєте більш ніж одну людину про ту ж тему, вам не потрібно повторювати питання. Замість цього ви можете додати は？ після імені людини. Наприклад: ニンさんは？ (А ви, Нін-сан?).
- Ви можете додати お або ご перед іменником, щоб спитати більш ввічливо. Наприклад: お名前は？ або ご出身は？.
- 自分が知りたい話題について、相手に質問するときの言い方です。この課では、相手の名前や出身について質問するときに使っています。
- 「Nは？」の「は」は「N1はN2です」の「は」と同じで、話題（トピック）を示す助詞です。上昇イントネーションで発音することによって、質問を表します。
- 同じ話題について複数の人にたずねるときは、質問を繰り返さずに、人の名前のあとに「は？」をつけて、「ニンさんは？」のように言うことができます。
- 「お名前は？」「ご出身は？」のように、名詞の前に「お／ご」をつけると、丁寧な言い方になります。

【例】 ▶ A : お名前は？
れい なまえ
 przykład   Як вас звать？

B : マルシアです。
 Я — Марсія.

A : マルシアさん、ご出身は？
しゅっしん
 Звідки ви, Марсія-сан？

B : ブラジルです。
 Бразилія.

A : ニンさんは？
 А ви, Нін-сан？

C : 私は、ミャンマーから来ました。
わたし き
 Я з М'янми.

4

S か?

みなさんは、^{とも}友だちですか?

Ви всі — друзі?

- Щоб спитати, додайте **か** в кінці речення та вимовляйте з висхідною інтонацією. ^{とも}友だちです (Ми — друзі) — твердження, а ^{とも}友だちですか? (Чи ви друзі?) — питання.
- Хоча слово **あなた** (ви) вказує на другу особу, воно майже не вживається в розмові. Замість цього, якщо ви знаєте ім'я людини, до якої ви звертаєтесь, додайте **さん** до її імені. Наприклад: **マイさん** (Май-сан, як в прикладі ①). Якщо ви розмовляєте більш ніж з однією людиною, ви також можете використовувати **みなさん** (всі), як в першому прикладі. Також, якщо ясно, до кого ви звертаєтесь, вам не потрібно казати нічого (приклади ② та ③).
- Ви можете використовувати **さん**, коли звертаєтесь до чоловіків та жінок, але, оскільки це ввічливе звернення, його не можна вживати зі своїм іменем.
- 疑問文は、文の最後に「か」をつけて、上昇イントネーションで発音します。「友だちです。」は平叙文、「友だちですか?」は疑問文です。
- 2人称を示す「あなた」は、会話ではほとんど使われません。その代わりに、相手の名前がわかっている場合は、名前に「さん」をつけて「マイさん」のように言います(例①)。相手が複数の場合は、例文のように「みなさん」を使うこともできます。また、だれに話しかけているかが場面からわかるときは、何も言う必要がありません(例②③)。
- 「さん」は、名前のあとにつけて女性にも男性にも使うことができますが、尊称なので、自分の名前にはつけません。

【例】 ▶ ① A : マイさんは、ベトナムからですか?

приклад

Ви з В'єтнаму, Май-сан?

B : はい、そうです。

Так, вірно.

▶ ② A : ^{にほんご}日本語、わかりますか?

Ви розумієте японську?

B : はい、^{すこ}少し、わかります。

Так, трохи розумію.

▶ ③ A : あのう、パクさんですか?

Перепрошую, ви Пак-сан?

B : いいえ、^{わたし}私はキムです。

Ні, я Кім.

5

N も

ケマラさんも、ベトナムからですか?

Кемала-сан теж з В'єтнаму?

- も — частка, що значить «також» або «теж, що й».
- В прикладі на наступній сторінці Джейн каже, що вона теж з Філіппін, як і Флорі. ^{わたし}私もです (Я теж) — простий спосіб це сказати.

- 「も」は、「同様に」という意味を表す助詞です。
- 次の例では、ジェインさんが、フローリさんと同じでフィリピン出身であることを「私もフィリピンです。」と言っています。「私もです。」という簡単な言い方もあります。

- 【例】** ▶ A : フローリさん、お国^{くに}は?
приклад Звідки ви, Флорі-сан?
- B : フィリピンから来^きました。
Я з Філіппін.
- A : ジェインさんは?
А ви, Джейн-сан?
- C : 私^{わたし}もフィリピンです。
Я теж з Філіппін.

6

N じゃないです

ベトナムじゃないです。

Я не з В'єтнаму.

- Цей вираз використовується, щоб сказати заперечне іменникове речення. Приклад показує, як відповісти запереченням, коли хтось питає вас, чи ви з В'єтнаму.
  - При створенні заперечного речення змініть ~です на ~じゃないです。Nじゃないです — заперечна форма для Nです。
  - Це じゃ в ~じゃないです використовується в розмовній мові. На письмі вживайте では。
  - Є дві заперечні форми для Nです: Nじゃないです та Nがありません。
- 名詞文の否定の言い方です。例文は、ベトナム出身かと聞かれて、否定するときに使っています。
  - 否定文にするときは、「~です」を「~じゃないです」に変えます。「Nじゃないです」は「N です」の否定形です。
  - 「~じゃないです」の「じゃ」は話しことばで使われます。書きことばでは、「では」になります。
  - 「N です」の否定形には、「N じゃないです」のほかに「N がありません」という形もあります。

- 【例】** ▶ A : フィリピンからですか?
приклад Ви з Філіппін?
- B : いいえ、フィリピンじゃないです。ベトナムから来^きました。
Ні, я не з Філіппін. Я з В'єтнаму.
- ▶ A : ソムチャイさんですか?
Ви — Сомчай-сан?
- B : 私^{わたし}は、ソムチャイじゃないです。サクチャイです。
Я не Сомчай. Я Сакчай.

日本の生活
TIPS● にほん もじ
日本の文字 Японська писемність

Японська має найскладнішу систему символів серед усіх мов світу. У ній використовуються кілька типів символів — канджі, хірагана, катакана та ромаджі (латинський алфавіт).

日本語は、世界の言語の中でも最も複雑な文字体系を持った言語です。日本語では、漢字、ひらがな、カタカナ、ローマ字（アルファベット）という複数の種類の文字が使われています。

▶ ^{かんじ}漢字 (китайські ієрогліфи)

Символи канджі прийшли з Китаю. Японська мова в основному записується за допомогою канджі та хірагани, причому канджі використовуються для передачі значення речення. Ще одна особливість японської мови полягає в тому, що один символ канджі може вимовлятися кількома способами. Наприклад, у слові ^{にちようび} (неділя) символ 日 вимовляється як *nichi*, так і *bi*.

漢字は中国を起源とする文字です。日本語は、基本的には漢字とひらがなで書かれますが、漢字はそのうち、意味を担う部分を表すのに使われます。日本語では、1つの漢字に複数の読み方があるのも特徴です。例えば「日曜日」ということばでは、同じ「日」という漢字が、「にち」「び」という違う読み方で読まれています。

▶ ひらがな Хірагана

Символи хірагани були створені шляхом спрощення символів канджі. Вони були створені в Японії на початку епохи Хейан (794–1185). Хірагана в основному використовується для граматичних частин речення, включаючи частки, такі як *~は* і *~から*, а також закінчення дієслів та прикметників, такі як *~ます* і *~くないです*.

漢字を崩して作った文字で、平安時代(794-1185)の初期に、日本で作られました。ひらがなは、主に「~は」「~から」などの助詞や、「~ます」「~くないです」のような動詞や形容詞の語尾の部分など、文法的な働きをする部分を表します。

▶ カタカナ Катакана

Символи катакани були створені в Японії приблизно в той же час, що і хірагана, на основі частин ієрогліфів. Катакана в основному використовується для слів іншомовного походження, таких як メール (електронна пошта), プレゼント (подарунок) і ハンバーガー (гамбургер). Катаканою часто записують назви місць і людей в іноземних країнах. Крім того, катакана також використовується для слів ономапеї, таких як ガタガタ (брязкання) і キョロキョロ (занепокоюно озиратися навколо), назв тварин і рослин, таких як サル (мавпа), バラ (троянда), エビ (креветка), та сленгових слів, таких як ウケル (бути жартівливим) і ヤバい (жахливо, божевільно або дивовижно).

りば 魚

vropi 上

漢字の一部から作った文字で、ひらがなと同じぐらいの時期に、日本で作られました。カタカナは「メール」「プレゼント」「ハンバーガー」など、主に外来語を表すのに使われます。外国の地名や人名は、多くの場合、カタカナで書かれます。カタカナはこのほか、「カタガタ」「キョロキョロ」などのオノマトペ、「サル」「パラ」「エビ」など動物や植物の名前、「ウケる」「ヤバい」など俗語を表すのにも使われることがあります。

▶ ローマ字 (アルファベット) Ромаджі (латинський алфавіт)

Латинський алфавіт також використовується в японській мові. Навіть в японській мові латиницею записують такі аббревіатури, як SNS і DVD, а також власні іменники, такі як JR, JAL, NHK, Windows і Facebook. Іноді використовуються англійські слова як є, наприклад OKです (Це добре) або Noと言う (Сказати «ні»). Коли при записі японської мови пишуть латинським алфавітом, це називають ромаджі (латинські символи). Останнім часом звичайно записують назви станцій і місць за допомогою ромаджі, щоб іноземні відвідувачі Японії могли їх прочитати.

日本語では、ラテン文字のアルファベットも使われます。「SNS」「DVD」などの略語や、「JR」「JAL」「NHK」「Windows」「Facebook」などの固有名詞は、日本語の中でもそのままアルファベットで書かれます。「OKです」「Noと言う」のように、英語をそのまま使う場合もあります。また、日本語をアルファベットで表したものを「ローマ字」といいます。日本に来る外国人のために、駅名や地名をローマ字で表すことは、現在では日常的になっています。

● なまえ よ かの 名前の呼び方 Як звертатися до людей

Вимовляючи ім'я людини японською, ви зазвичай кажете *~san* після нього. Це *~san* дуже зручне, оскільки його можна використовувати для будь-кого, чоловіка чи жінки, старшого чи молодшого, одруженого чи неодруженого.

Для японських імен прийнято називати когось за прізвищем і додавати *~san*. Особисте ім'я використовується в колі сім'ї та близьких друзів і рідко вживається на роботі чи в інших формальних ситуаціях. Однак іноземців називають будь-яким ім'ям, яким їм подобається, додаючи *~san*. Це може бути їхнє прізвище або ім'я.

Окрім *~san*, ви також можете називати когось іншими способами, наприклад *~kun*, *~chan* та *~sama*. Неформальний спосіб назвати чоловіка того ж віку або молодшого — *~kun*. Спосіб назвати дітей, а іноді і близьких друзів — це *~chan*. Ввічливіший спосіб сказати *~san* — це *~sama*. У розмовній мові *~sama* використовується персоналом магазинів, коли називає клієнтів за іменем.

日本語では、ほかの人の名前を呼ぶとき、名前の後ろに「~さん」をつけるのが普通です。「~さん」は、男性か女性か、年上か年下か、結婚しているかしていないかなどに関係なく、だれにでも使えるので、非常に便利なことばです。

日本人の名前は、「~さん」の前は苗字を使うのが普通です。下の名前は、家族の間や親しい友人同士で使われ、仕事などのフォーマルな場面では、あまり使われません。ただし、外国人の名前の場合は、苗字か下の名前かにかかわらず、本人が呼んでほしい名前に「~さん」をつけて呼ぶことが多いでしょう。

「~さん」と同じように名前の後ろにつけて使うことばには、ほかに「~君」や「~ちゃん」「~様」などがあります。「~君」は、同年代、または年下の男性を呼ぶときに使う、カジュアルなことばです。「~ちゃん」は、子どもを呼ぶときに使うほか、友だち同士で非常に親しみを込めて使う場合もあります。「~様」は「~さん」をより丁寧にした敬称で、話しことばでは、店の人が客の名前を呼ぶときに使われます。

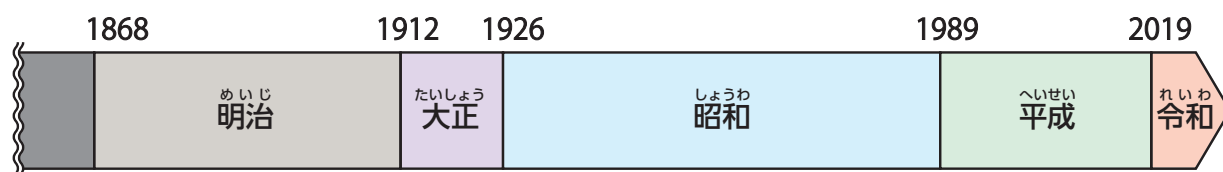
● げんごう 元号 Назви японських календарних ер

Хоча в Японії використовується і григоріанський календар, назви епох, які притаманні тільки Японії та відомі як *gengo*, також використовуються для офіційних державних документів та в інших ситуаціях. *Gengo* використовуються з 645 року, а *gengo* 令和, відлік якого ведеться з 2019 року, є 248-м *gengo* в Японії. Сьогодні *gengo* оновлюється щоразу, коли з'являється новий імператор. *Gengo* використовується не лише для позначення окремих років, але й для називання особливих епох, як у виразах «класичні пісні епохи Шьова» або «серйозна економічна депресія епохи Хейсей». У цьому сенсі вони глибоко вкорінені в житті японського народу.

Наступна таблиця показує роки за григоріанським календарем та за *gengoo*. Якщо ви зможете сказати, в якому році ви народилися, використовуючи японське *gengoo*, це, ймовірно, здивує японців. До речі, перший рік *gengoo* називається げんねん 元年.

日本では、西暦も使われますが、役所の公的な文書などでは、元号という、日本独自の年号が使われることもあります。元号は、西暦645年から使われていて、2019年からの元号である「令和」は、248番目の元号になります。現在では、元号は新しい天皇の即位に合わせて新しくなります。元号は年を表すのに使うだけでなく、「昭和を代表する歌」「平成の大不況」のように、その時代を代表することばとして使われ、日本の生活の中に根付いています。

以下の表は、西暦と元号の対照表です。自分の生まれた年が、日本の元号では何年になるか言えたら、日本人を驚かすことができるでしょう。ちなみに元号では、はじめの年を「元年」と言います。

1926	<small>しょうわげんねん</small> 昭和元年	1946	昭和 21 年	1966	昭和 41 年	1986	昭和 61 年	2005	平成 17 年
1927	昭和 2 年	1947	昭和 22 年	1967	昭和 42 年	1987	昭和 62 年	2006	平成 18 年
1928	昭和 3 年	1948	昭和 23 年	1968	昭和 43 年	1988	昭和 63 年	2007	平成 19 年
1929	昭和 4 年	1949	昭和 24 年	1969	昭和 44 年	1989	昭和 64 年	2008	平成 20 年
1930	昭和 5 年	1950	昭和 25 年	1970	昭和 45 年		<small>へいせいげんねん</small> 平成元年	2009	平成 21 年
1931	昭和 6 年	1951	昭和 26 年	1971	昭和 46 年	1990	平成 2 年	2010	平成 22 年
1932	昭和 7 年	1952	昭和 27 年	1972	昭和 47 年	1991	平成 3 年	2011	平成 23 年
1933	昭和 8 年	1953	昭和 28 年	1973	昭和 48 年	1992	平成 4 年	2012	平成 24 年
1934	昭和 9 年	1954	昭和 29 年	1974	昭和 49 年	1993	平成 5 年	2013	平成 25 年
1935	昭和 10 年	1955	昭和 30 年	1975	昭和 50 年	1994	平成 6 年	2014	平成 26 年
1936	昭和 11 年	1956	昭和 31 年	1976	昭和 51 年	1995	平成 7 年	2015	平成 27 年
1937	昭和 12 年	1957	昭和 32 年	1977	昭和 52 年	1996	平成 8 年	2016	平成 28 年
1938	昭和 13 年	1958	昭和 33 年	1978	昭和 53 年	1997	平成 9 年	2017	平成 29 年
1939	昭和 14 年	1959	昭和 34 年	1979	昭和 54 年	1998	平成 10 年	2018	平成 30 年
1940	昭和 15 年	1960	昭和 35 年	1980	昭和 55 年	1999	平成 11 年	2019	平成 31 年
1941	昭和 16 年	1961	昭和 36 年	1981	昭和 56 年	2000	平成 12 年		<small>れいわげんねん</small> 令和元年
1942	昭和 17 年	1962	昭和 37 年	1982	昭和 57 年	2001	平成 13 年	2020	令和 2 年
1943	昭和 18 年	1963	昭和 38 年	1983	昭和 58 年	2002	平成 14 年	2021	令和 3 年
1944	昭和 19 年	1964	昭和 39 年	1984	昭和 59 年	2003	平成 15 年	2022	令和 4 年
1945	昭和 20 年	1965	昭和 40 年	1985	昭和 60 年	2004	平成 16 年	2023	令和 5 年